

Европейски икономически и социален комитет

INT/612

**Годишни счетоводни отчети
и консолидирани счетоводни
отчети**

INT/613

**Одит – предприятия от
обществен интерес**

Брюксел, 26 април 2012 г.

СТАНОВИЩЕ

на

Европейския икономически и социален комитет

относно

**„Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на
Директива 2006/43/ЕО относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети
и консолидираните счетоводни отчети“**

COM(2011) 778 final – 2011/0389 (COD)

и

**„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно
специфични изисквания по отношение на задължителния одит
на предприятия от обществен интерес“**

COM(2011) 779 final – 2011/0359 (COD)

Докладчик: г-н Morgan

На 13 декември 2011 г. Европейският парламент реши, в съответствие с член 50 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно:

„Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2006/43/ЕО относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети“
COM(2011) 778 final – 2011/0389(COD).

На 15 декември 2011 г. Европейският парламент реши, в съответствие с член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно:

„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес“
COM(2011) 779 final – 2011/0359(COD).

Специализирана секция „Единен пазар, производство и потребление“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 17 април 2012 г.

На 480-ата си пленарна сесия, проведена на 25 и 26 април 2012 г. (заседание от 26 април), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 110 гласа „за“, 18 гласа „против“ и 63 гласа „въздържал се“.

*

* *

1. **Заклучения и препоръки**

1.1 След становището си относно Зелената книга (СЗК) за одитната политика¹ ЕИСК очакваше, че съществуващата Директива относно одита 2006/43/ЕО² ще бъде актуализирана. Сега Комисията предлага да актуализира една част от Директивата, но и да изготви Регламент за другата част.

1.2 ЕИСК подкрепя проекта за директива. Тя е в съответствие със СЗК на Комитета. ЕИСК подкрепя също много аспекти на регламента.

¹ [ОВ С 248, 25.8.2011 г., стр. 92.](#)

² ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87.

- 1.3 Този регулаторен формат изглежда има две цели: да се въведат фундаментални промени на одитния пазар и да се определят в значителни детайли процедурите, свързани с одита на компаниите и връзките между борда и одиторския комитет.
- 1.4 В минимална степен е отчетена препоръката на ЕИСК, че одитната реформа би трябвало да бъде обединена с препоръките относно корпоративното управление. Не се обсъжда начинът, по който, както задължителните одитори, така и одиторските комитети трябва да подобрят комуникацията със заинтересованите страни и акционерите.
- 1.5 Комисията предлага да бъдат направени фундаментални промени на пазара за одиторски услуги със задължителна ротация на задължителните одитори след шест години и със структурни разпоредби, включващи услугите, различни от извършването на одит, с цел да се ограничи пазарният дял на специфични компании в някои държави членки.
- 1.6 Вместо към състоянието на пазара на одиторските услуги да се подхожда с регламент, Комитетът предложи този въпрос да се възложи на органите по конкурентоспособността. Тези органи разполагат със средства, за да извършат цялостни икономически оценки и да формулират подходящи решения. В последните месеци ситуацията в Обединеното кралство беше разгледана от органа по конкуренцията на Обединеното кралство. Както се посочва в нашето СЗК, ЕИСК би искал да насърчи Германия и Испания да поемат по същия курс на действия. Въпреки това Комитетът отчита, че разглежданият регламент ще даде възможност за по-голяма последователност в задължителния одит на предприятията от обществен интерес в Европа – въпрос, който е от първостепенно значение за финансовата стабилност и укрепването на вътрешния пазар.
- 1.7 В своето СЗК ЕИСК не подкрепя задължителната ротация на задължителните одитори (ЗО). Вместо това в него се предлага задължително обявяване на нов търг за договора на всеки шест до осем години. След като разгледа внимателно новите предложения, ЕИСК поддържа тази позиция, но приветства други аспекти на регламента. Във връзка със задължението за ротация на основния партньор по одита, ЕИСК предлага периодът за задължително повторно обявяване на търг също да бъде седем години.
- 1.8 В своето СЗК Комитетът изрази много ясна позиция относно услугите, различни от извършването на одит: задължителният одитор не бива да предоставя на своите клиенти на задължителен одит никакви услуги, които могат да породят конфликт на интереси за задължителния одитор, иначе казано, ситуации, в които задължителният одитор ще трябва да преглежда своята собствена работа. В същото време законово установените одитори би трябвало да имат правото да предоставят пълен набор от услуги, различни от извършването на одит на клиенти, които не търсят такива услуги. Ползите от придобития опит ще се увеличат както за клиентите на одита, така и за клиентите във връзка с други услуги.

- 1.9 ЕИСК не одобрява предложението за дружества, извършващи само одит. Формулата за определяне на това, кога едно одиторско дружество е лишено от правото на предлагане на услуги, различни от извършването на одит, би трябвало да се премахне. Комисията е загрижена за възможните рискове от твърдото доминиране в три държави. ЕИСК препоръчва Комисията да разглежда тези няколко случая пряко или посредством съответните компетентни власти и/или органи по въпроси в областта на конкуренцията.
- 1.10 Както се отбелязва във всяко друго становище на ЕИСК, трябва да се вземе предвид позицията на МСП. Ако МСП има акции на фондовата борса, то се определя като предприятие от обществен интерес и следователно е обект на пространни и предписателни разпоредби от регламента, които очевидно са предназначени за одита на банки. В параграф 4.1.1 е представен анализ на компаниите, листнати на Лондонската фондова борса. Лондон е значително по-напреднал от други борси в ЕС при предоставянето на собствен капитал на малки предприятия. Собственият капитал е по-гъвкав от банковите заеми. Половината от компаниите, листнати на Лондонската борса, както и МСП, листнати на други места в Европа, би трябвало да бъдат изключени от този регламент или да им се предостави дерогация.
- 1.11 Важен аспект, който ЕИСК подчертава, е, че параграф 2 в член 14 стриктно ограничава онова, което заинтересованите страни биха очаквали от задължителния одит и в резултат възниква въпросът за това, каква би трябвало да бъде ролята на одита.
- 1.12 Регламентът също така отива отвъд етичните, счетоводните стандарти и стандартите за качество, които вече се прилагат в сектора, и в него не се споменава разработването на съответни стандарти. Дали намерението на Комисията не е да заобиколи работата на тези органи?
- 1.13 В заключение ЕИСК напълно подкрепя преразгледаната директива и до голяма степен подкрепя регламента. ЕИСК е изключително загрижен за приложимостта на регламента по отношение на МСП и препоръчва по-радикалните предложения да бъдат разгледани допълнително.

2. Въведение

- 2.1 Настоящото становище разглежда две паралелни предложения на Комисията: регламент за повишаване качеството на одитите на финансовите отчети на предприятията от обществен интерес и директива за развитие на единния пазар на задължителни одити. Тези предложения бяха разработени след широки консултации въз основа на „Зелена книга относно одитна политика: поуки от кризата“³. ЕИСК направи цялостна оценка на Зелената книга и настоящото становище се базира на тази оценка.

³ COM(2010) 561 final.

- 2.2 Съществува действаща директива относно одита (2006/43/ЕО)⁴. Комисията предлага да замени тази директива с нова директива и да укрепи одита на предприятия от обществен интерес (ПОИ) с нов регламент. Вследствие на това се предлага разпоредбите на Директива 2006/43/ЕО⁵, отнасящи се до задължителния одит на ПОИ, да бъдат заличени от тази, като задължителният одит на ПОИ следва да се регулира с нов регламент.
- 2.3 Всичко, което ЕИСК би искал да каже във връзка с обществената роля на одита, ролята на одита във финансовата криза, пазара на одиторски услуги и т.н., беше заявено в становището на Комитета относно Зелената книга. Настоящото становище съсредоточава вниманието си върху подробните предложения, включени в новите законодателни проекти.

3. Становище на ЕИСК относно директивата

3.1 Основните промени в Директивата за задължителния одит са:

3.1.1 ***Разграничение между Директивата за задължителния одит и допълнителен правен инструмент относно специфични изисквания за задължителния одит на ПОИ;***

3.1.2 ***Определение на „задължителен одит“ с оглед съобразяване с новата счетоводна директива;***

3.1.3 ***Промяна на правилата за собственост;***

Държавите членки следва да преустановят изискването минимален капитал в одиторско дружество да бъде държан от задължителни одитори или одиторски дружества, в случай че участващите одитори или одиторски дружества имат влияние върху изготвянето на одитни доклади. Въпреки това държавите членки трябва да имат възможност, отчитайки националните условия, да решават дали такова външно участие в капитала е уместно.

3.1.4 ***Паспорт за одиторски дружества;***

3.1.5 ***Паспорт за задължителните одитори и облекчаване на условията за одобряване на задължителния одитор в друга държава членка;***

3.1.6 ***Изисквания към компетентните органи да си сътрудничат по отношение на образователните изисквания и изпита за правоспособност;***

⁴ ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87.

⁵ Вж. бележка под линия 4.

3.1.7 **Стандарти за одит и отчитане на одита;**

3.1.8 **Нови правила относно компетентните органи;**

ЕИСК подкрепя установяването на компетентните власти на държавите членки като независими национални регулатори и надзорни органи и национални партньори на ЕОЦКП. Въпреки това, в случаите, когато компетентните независими одиторски надзорни органи (включително палати на публични счетоводители и одитори) вече функционират добре в държавите членки, ЕИСК би желал тези органи да бъдат включени по еквивалентен начин в новата надзорна рамка, а не да бъдат изключвани от нея.

3.1.9 **Забрана на договорни клаузи, които влияят върху назначаването на задължителни одитори или одиторски дружества;**

3.1.10 **Специални правила за задължителния одит на малки и средни предприятия.**

3.2 ЕИСК подкрепя всички тези промени. Повечето са в съответствие със СЗК на ЕИСК.

4. **Становище на ЕИСК относно регламента**

Тази част следва структурата на регламента. Цитирани са или са обобщени важни параграфи от текста и когато е необходимо, се изразява становището на ЕИСК.

ДЯЛ I: ПРЕДМЕТ, ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

4.1 **Членове от 1 до 3 – Предмет, приложно поле и определения**

Регламентът се прилага по отношение на одитори (ЗО), които извършват задължителни одити на ПОИ, и по отношение на одитираните ПОИ, например правила за одиторския комитет (ОК), който ПОИ трябва да създаде. С развитието на финансовия сектор възникват нови категории финансови институции съгласно правото на Съюза, поради което е уместно в определението на ПОИ да бъдат включени и инвестиционните посредници, платежни институции, предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК), институции за електронни пари и алтернативни инвестиционни фондове.

4.1.1 Освен кредитните институции, застрахователните компании и всички останали предприятия за финансови услуги, ПОИ са дефинирани като всички компании с акции, листнати на публичните фондови борси. ЕИСК смята, че изискванията на настоящия регламент са прекалено строги за МСП. МСП се дефинират въз основа на заетостта, приходите или счетоводния баланс. В регламента се използва пазарната капитализация, за да се дефинират големите компании и ЕИСК предлага тя да се използва и за дефинирането на МСП за целите на задължителния одит. Би трябвало да се позволят изключения или дерогации за компании с пазарен капитал до 120 милиона евро. Подолу се предоставя анализ на компаниите, листнати на Лондонската фондова борса. Разпределението на пазарната капитализация ще бъде подобно на други борси в ЕС. Подобен подход би трябвало да се прилага и спрямо финансовите МСП, дейностите на които едва ли имат системно значение.

Капитализация на листнатите компании (при обменен курс от 1 £ = 1.20 €)						
Основен пазар: 985 компании Стойност на капитала: 2 336 055 милиона €				Алтернативен инвестиционен пазар (AIM): 1122 компании Стойност на капитала: 85 107 милиона €		
Диапазон (в милиони €)	Брой компани	% от компаниите	Пазарна стойност в %	Брой компани	% от компаниите	Пазарна стойност в %
над 2 400	116	11,8	86,2	1	0,1	4,2
1 200-2 400	87	8,8	6,4	6	0,5	13,1
600-1 200	91	9,2	3,4	16	1,4	16
300 – 600	106	10,6	2	34	3	15,4
120 – 300	169	17,2	1,4	92	8,2	20,4
60 – 120	101	10,3	0,4	133	11,9	13
30– 60	79	8	0,2	200	17,4	9,9
12 – 30	88	8,9	0,1	229	20,4	5,3
6 – 12	40	4,1	0	156	13,9	1,5
0 - 6	61	6,1	0	240	21,4	0,9
други	47	4,7		15	1,3	
>120	569	57,7	99,4	149	13,2	69,3
<120	369	37,5	0,6	958	85,4	30,7
<60	268	27,2	0,2	825	73,5	17,7
<30	189	19,2	0,1	625	55,7	7,8

Източник: London Stock Exchange Web Site / Statistics (Уебсайт на Лондонската фондова борса, секция „Статистика“)

4.2 Член 4 - Големи предприятия от обществен интерес

- а) 10-те най-големи емитента на акции във всяка държава членка, измерени спрямо пазарната капитализация и всички емитенти на акции, чиято средна стойност на пазарната капитализация е над 1 000 000 000 EUR през предходните три календарни години;
- б) и в) всеки субект от финансовия сектор, чието общо балансово число към датата на приключване на баланса надхвърля 1 000 000 000 EUR;

4.2.1 Тези определения са свързани с разпоредбите на член 10, параграф 5.

ДЯЛ II: УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕТО НА ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ОДИТ НА ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

ГЛАВА I: Независимост и избягване на конфликт на интереси

4.3 Членове 5 – 8

4.3.1 ЕИСК подкрепя тези 4 члена по принцип.

4.4 Член 9 – Одиторски такси

2. *Когато ЗО предоставя на одитираното предприятие свързани с одита финансови услуги, както е посочено в член 10, параграф 2, таксите за тези услуги не трябва да превишават 10 % от таксите, платени от одитираното предприятие за задължителния одит.*

3. *Когато размерът на таксите, получени от одитираното ПОИ, представляват повече от 20 % или — за две последователни години — повече от 15 % от общите годишни такси, получени от ЗО, извършващ задължителния одит, одиторът или одиторското предприятие оповестява това пред ОК.*

ОК преценява дали одитният ангажимент подлежи на проверка за контрол на качеството от друг ЗО преди да бъде издаден одиторският доклад.

Когато общият размер на таксите, получени от ПОИ, което е предмет на задължителен одит, представлява в продължение на две последователни години 15 % или повече от общите годишни такси, получени от ЗО, извършващ задължителния одит, одиторът или дружеството информира за това компетентния орган.

4.4.1 ЕИСК подкрепя предложенията за прозрачност. Въпреки това 10-процентното ограничение в параграф 2 е произволно определено. ЕИСК предлага услугите, свързани с одита (вж. 10.2 по-долу), да бъдат част от плана за одит (вж. параграф 4.16.2 по-долу) и цената за тях да се начислява без произволни ограничения в контекста на одита като цяло.

4.5 **Член 10 - Забрана на предоставянето на услуги, различни от извършване на одит**

1. *ЗО, извършващи задължителен одит на ПОИ, може да предоставя на одитираното предприятие услуги по задължителния одит и свързаните с него финансови услуги.*
2. *Свързани с одита финансови услуги са:*
 - a) *одит или преглед на междинните финансови отчети;*
 - б) *изразяване на увереност относно декларациите за корпоративно управление;*
 - в) *изразяване на увереност относно корпоративната социална ангажираност;*
 - г) *изразяване на увереност или удостоверяване във връзка със задължителното за финансови институции отчитане;*
 - д) *удостоверяване на спазването на данъчните изисквания;*
 - е) *други задължения, свързани с одитната дейност.*
3. *ЗО, извършващи задължителен одит на ПОИ, може пряко или косвено да предоставя на одитираното предприятие услуги, различни от извършване на одит. Услуги, различни от извършване на одит:*
 - a) *услуги, които при всички случаи водят до конфликт на интереси:*
 - (i) *експертни услуги, които не са свързани с одита, данъчни консултации, услуги, свързани с общото управление и други консултантски услуги;*
 - (ii) *водене на счетоводство, изготвяне на счетоводна документация и на финансови отчети;*
 - (iii) *разработване и внедряване на процедура за вътрешния контрол или за управление на риска и консултации във връзка с риска;*
 - (iv) *услуги по устойчивостяване, предоставяне на становища за обективност или отчети за апортни вноски;*
 - (v) *актюерски или правни услуги, включително разрешаване на спорове;*
 - (vi) *разработване и внедряване на информационни технологии за финансовите системи на ПОИ;*
 - (vii) *участие във вътрешния одит на одитирания клиент и предоставяне на услуги, свързани с работата на звеното по вътрешен одит;*
 - (viii) *услуги в качеството на брокер или дилър, инвестиционен консултант или услуги по инвестиционно банкиране;*
 - б) *услуги, които може да доведат до конфликт на интереси:*
 - (i) *услуги в областта на човешките ресурси;*

- (ii) предоставяне на уверителни писма на инвеститорите във връзка с емитирането на ценни книжа на предприятието;*
- (iii) разработване и внедряване на информационни технологии за финансовите системи;*
- (iv) услуги във връзка с провеждането на комплексна проверка от името на продавача или купувача при евентуални сливания и придобивания.*

4.5.1 В своето СЗК ЕИСК заяви, че ЗО не бива да предоставя на своите клиенти на задължителен одит никакви услуги, които могат да породят конфликт на интереси. Въпреки че смята, че следва да бъде обсъдено естеството на услугите в точки 3 (а) и (б) по-горе, ЕИСК подкрепя намерението на регламента.

4.5.2 Не е възможно да се изключи възможността, че съществуват обстоятелства, при които може да е напълно оправдано ЗО да предоставя услуга от точка (i) to (v) от списъка (а) на свой клиент на задължителен одит. Могат да възникнат непредотвратими, форсмажорни събития, катастрофите за компаниите също са възможни. Услугите от списъка (б) могат да бъдат предоставяни по преценка или на ОК, или на компетентия орган. Това би трябвало да бъде възможно и за изброените услуги в списък (а) в изключителни обстоятелства.

5. *Когато одиторското дружество получава повече от една трета от годишните си одиторски приходи от големи ПОИ и принадлежи към мрежа, чиито членове имат комбинирани годишни приходи от одит над 1 500 млн. евро в рамките на Европейския съюз, то спазва следните изисквания:*

- а) не може пряко или непряко да предоставя на ПОИ услуги, различни от извършването на одит;*
- б) не може да принадлежи към мрежа, която предоставя в рамките на Съюза услуги, различни от извършването на одит;*
- д) такова одиторско дружество не може пряко или непряко да притежава повече от 5 % от капитала или от правата на глас в лицето, предоставящо услугите, изброени в параграф 3.*

4.5.3 ЕИСК разбира, че тези разпоредби са насочени към „доминиращото“ положение на пазара на „голямата четворка“ в Обединеното кралство, Германия и Испания (във всичките случаи – различна компания) и имат за цел да предотвратят възникването на такова положение в бъдеще. В своето СЗК ЕИСК предложи доминиращото положение на пазара да бъде препратено към органите по конкурентоспособността. В Обединеното кралство вече се извършва разследване. ЕИСК предлага Германия и Испания да последват този пример в очакване на приемането на настоящия регламент.

4.5.4 ЕИСК не подкрепя дружествата, извършващи само одит. Според него подобна промяна е твърде вероятно да окаже отрицателно въздействие върху качеството на одиторите и качеството на задължителните одити. ЕИСК поддържа позицията си, че одиторите би трябвало да могат да предоставят пълен набор от услуги, различни от извършването на одит, на предприятия, които не са клиенти за извършването на задължителен одит.

4.5.5 В своето СЗК ЕИСК заяви, че подкрепя предоставянето на някои услуги, различни от извършването на одит, на клиенти на задължителните одити, които са МСП. Така малките предприятия ще получат по-добро качество, услуги и стойност от един единствен консултант. ЕИСК поддържа тази своя позиция.

4.6 *Член 11 – Подготовка за задължителния одит и оценка на рисковете за независимостта*

4.6.1 Разпоредбите се подкрепят от ЕИСК.

Глава II: Поверителност и професионална тайна

4.7 *Членове 12 и 13*

4.7.1 Разпоредбите се подкрепят от ЕИСК.

Глава III: Извършване на задължителния одит

4.8 *Член 14 - Обхват на задължителния одит*

2. *Без да се засягат изискванията за докладване, предвидени в членове 22 и 23, обхватът на задължителния одит не включва изразяване на увереност относно бъдещата жизнеспособност на одитираното предприятие, нито на ефективността или ефикасността, с които управителният или административният орган ръководят или ще ръководят дейността на предприятието.*

4.8.1 ЕИСК обръща внимание върху цитирания по-горе параграф, тъй като той стриктно ограничава онова, което заинтересованите страни биха очаквали от задължителния одит и в резултат възниква въпросът за това, каква би трябвало да бъде ролята на одита.

4.9 *Член 15 - Професионален скептицизъм*

ЗО поддържа професионален скептицизъм през целия одиторски процес. „Професионален скептицизъм“ означава поведение, което включва поставяне под въпрос, отделяне на повишено внимание на условия, които може да са показателни за евентуални неточности, дължащи се на грешка или измама, и критична оценка на одитните доказателства.

4.9.1 Както и в нашата СЗК, ЕИСК подкрепя акцента върху професионалния скептицизъм.

4.10 **Членове 16-20**

4.10.1 ЕИСК подкрепя използването на международните стандарти за одит (МСО) и останалите разпоредби на членове 16 – 20.

Глава IV: Докладване във връзка с одита

4.11 **Член 21 – Резултати от задължителния одит**

ЗО представя резултатите от задължителния одит в следните доклади:

- одиторски доклад в съответствие с член 22;*
- допълнителен доклад за одиторския комитет в съответствие с член 23.*

4.12 **Член 22 – Одиторски доклад**

2. *Одиторският доклад се изготвя в писмен вид. В него като минимално изискване:*

- к) се определят основните области на риска от съществени неточности в годишните или консолидираните финансови отчети, включително важни счетоводни прогнози или области, за които съществува несигурност на измерванията;*
- л) се предоставя декларация относно състоянието на одитираното предприятие, по-специално оценка на способността на предприятието да изпълнява задълженията си в близко бъдеще и да продължи работа като действащо предприятие;*
- м) се оценява системата за вътрешен контрол на предприятието, включително значителни слабости на вътрешния контрол, констатирани по време на задължителния одит, както и системата за водене на счетоводство и счетоводно отчитане;*
- о) се посочва и се обяснява всяко нарушение на счетоводните правила или нарушаване на законодателните или учредителните актове, решенията относно счетоводната политика и други въпроси, които са от значение за управлението на предприятието;*
- р) когато задължителният одит е извършен от одиторско дружество, в доклада се посочва всеки член, участващ в одитния ангажимент, и се декларира, че всички членове са запазили пълна независимост и че нямат пряк или косвен интерес в одитираното предприятие;*
- у) се изразява мнение, в което ясно се изразява мнението на ЗО за това, дали годишните или консолидираните финансови отчети дават вярна и точна представа и са изготвени в съответствие с прилаганата рамка за финансово отчитане;*

ф) отбелязват се всякакви въпроси, на които 30 са обърнали внимание чрез подчертаването им, без квалифициране на одиторското мнение;

4. *Одиторският доклад не е по-дълъг от четири страници или 10 000 знака (без интервали).*

4.12.1 Този доклад замества одиторското мнение, което понастоящем се публикува като част от Годишните доклади и отчети на ПОИ. В параграф 2 се определят 23 елемента от (а) до (ц), които трябва да бъдат включени в четирите страници на този доклад. В своето СЗК ЕИСК критикува безсмисленото и стандартно съдържание на одиторското мнение, което се различава незначително между отделните предприятия и отделните сектори. С този доклад ще се разкриват повече данни, което едва ли ще се хареса на одитираните предприятия.

4.12.2 Съществува изискване да се определят поименно участниците в одиторския екип. За най-големите ПОИ той може да включва стотици лица. Доклад за много голямо предприятие определено трябва да се различава по мащаб и обхват от този за предприятие, което е 100 пъти по-малко. Редица изисквания изглеждат не съответстват на международните счетоводни стандарти. В регламента тези стандарти не се споменават.

4.13 **Член 23 - Допълнителен доклад за одиторския комитет**

1. *Допълнителният доклад се оповестява на общото събрание на одитираното предприятие, ако управителният или административният орган на одитираното предприятие реши така.*

4.13.1 Според ЕИСК малко вероятно е одитираните предприятия да оповестяват изцяло този доклад. ЕИСК счита, че на социалните партньори в предприятията би трябвало да бъде предоставена информация за него при зачитане на различните национални системи за участие на работниците.

2. *В допълнителния доклад се обясняват подробно и изрично резултатите от задължителния одит и най-малко:*

е) се посочват и се обясняват решенията относно съществената несигурност, която може да породви съмнение относно способността на предприятието да продължи да функционира като действащо предприятие;

ж) се определя подробно дали воденето на счетоводството, счетоводната отчетност, всички одитирани документи, годишните или консолидираните финансови отчети и евентуални допълнителни доклади са целесъобразни;

- з) *се посочват и се обясняват подробно всички случаи на неспазване на изискванията, включително несъществени случаи, доколкото това се счита за необходимо на ОК, за да изпълнява задачите си;*
- и) *се оценяват методите за остойностяване, приложени към различните позиции в годишните или консолидираните финансови отчети, включително всяко въздействие от промени в тях;*
- к) *се предоставят пълни подробности за всички гаранции, уверителни писма, предприемането на публична интервенция и другите подпомагащи мерки, които са били отчетени при оценката за действащо предприятие;*
- л) *се потвърждава присъствието по време на инвентаризация, както и други случаи на физическа проверка;*
- о) *посочва се дали са предоставени всички изисквани обяснения и документи.*

4.13.2 Този доклад се базира на подробния доклад, използван от одиторските дружества в Германия. Неговото прилагане в ЕС би трябвало да подобри както качеството на задължителния одит, така и реакцията на одитираното дружество спрямо одита. ЕИСК подкрепя този доклад.

4.14 **Член 24 – Наблюдение на задължителния одит от одиторския комитет и член 25 – Доклад до надзорните органи на предприятия от обществен интерес**

4.14.1 Членове 24 и 25 съответстват на СЗК на ЕИСК.

ГЛАВА V: Доклад за прозрачност на задължителните одитори и съхраняване на документация

4.15 **Членове 26 – 30**

4.15.1 Глава V съответства на СЗК на ЕИСК.

ДЯЛ III: НАЗНАЧАВАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ОДИТОРИ ОТ ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

4.16 **Член 31 – Одиторски комитет**

1. *ОК се състои от членове на административния орган, които не са изпълнителни членове, и/или от членове на надзорния орган на одитираното предприятие и/или от членове, назначени от общото събрание на акционерите на одитираното предприятие.
Поне един член на ОК има компетентност в областта на одита, а друг член — в областта на счетоводството и/или одита. Членовете на комитета като цяло са компетентни относно отрасъла, в който работи одитираното предприятие.*

Мнозинството от членовете на ОК са независими. Председателят се назначава от членовете на ОК и е независим.

4.16.1 Параграф 1 съответства изцяло на препоръките на ЕИСК в неговото СЗК, при положение че „като цяло“ не означава „всички“.

4.16.2 В параграф 5 се конкретизират отговорностите на одиторския комитет. ЕИСК предлага още две отговорности: одобряването на плана за одита, включително предоставянето на услуги, свързани с одита и одобряването на съответните бюджети.

4.17 **Член 32 - Назначаване на задължителни одитори**

2. *ОК представя препоръка за назначаване на ЗО. Препоръката съдържа най-малко две възможности за одитен ангажимент и одиторският комитет надлежно обосновава предпочитанието си към една от тях.*
3. *Препоръката на ОК се изготвя след процедурата за подбор, организирана от одитираното предприятие при спазване на следните критерии:*
 - a) *одитираното предприятие има право да покани всеки ЗО да представи предложения, при условие че най-малко един от поканените одитори не е получил над 15 % от общите си одиторски такси от големите ПОИ в съответната държава членка;*
 - b) *одитираното предприятие е свободно да избере начина, по който да покани задължителния(ите) одитор(и);*
 - v) *одитираното предприятие изготвя тръжните документи, които се използват от одитираното предприятие за оценка на предложенията, направени от ЗО;*
 - г) *одитираното предприятие е свободно да определи процедурата за подбор и може да проведе преки преговори със заинтересовани кандидати в хода на процедурата;*
 - e) *одитираното предприятие оценява предложенията, направени от ЗО, съобразно критериите за избор, предварително определени в тръжните документи;*
 - ж) *одитираното предприятие трябва да може да докаже пред компетентния орган, че процедурата за подбор е проведена по справедлив начин.*
5. *Ако предложението на административния или надзорния съвет се отклонява от препоръката на ОК, в предложението се обосновават причините за неспазването на препоръката на ОК.*

6. *В случай на кредитна институция или застрахователно предприятие управителният или надзорният съвет представя своя проект за предложение на компетентния орган.*

10. *За да се улесни изпълнението на задачата на одитираното предприятие да организира процедура за подбор за назначаване на ЗО, ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП издават насоки.*

4.17.1 Независимо от продължителността на одитния ангажимент, тези насоки биха били полезни за големите ПОИ, но в този си вариант те са прекалено предписателни за МСП. МСП честно не следват описания в буква (а) процес и обикновено използват вторични или третични дружества. МСП смятат, че имат свобода на действие по отношение на (б) и (г). МСП обикновено не изготвят формални тръжни документи, често не изискват конкуренти предложения и не се чувстват отговорни да предоставят обяснения на компетентните органи. Параграф 5 не се прилага по отношение на МСП. Тези правила са замислени за банки, а не за МСП. За да извършват дейността си, МСП не изискват принос от многобройните институции, цитирани в параграф 10.

4.17.2 Изисква се поканите за търга да бъдат изпратени до поне едно вторично дружество. Това може да предостави на вторичните дружества достъп до по-големи клиенти, но очевидно съществуват много въпроси, които всички вторични дружества трябва да решат и само с обединени усилия те ще разполагат с ресурсите, за да предоставят отговор в ограничен брой случаи.

4.18 **Член 33 – Продължителност на одитния ангажимент**

1. *ПОИ назначава задължителен одитор за първоначален ангажимент, който не може да бъде по-кратък от две години. ПОИ може да поднови ангажимента само веднъж. Общата максимална продължителност на първоначалния и подновения ангажимент не може да надвишава 6 години. Ако в рамките на непрекъснат ангажимент от 6 години са назначени двама ЗО, максималната продължителност на ангажимента за всеки от задължителните одитори или одиторски дружества не може да превишава 9 години.*

4.18.1 В своето СЗК ЕИСК не подкрепя задължителната ротация на ЗО. Вместо това в него се предлага задължително обявяване на нов търг за договора на всеки шест до осем години. След като разгледа внимателно новите предложения, ЕИСК поддържа тази позиция, но приветства други аспекти на регламента.

4.18.2 Във връзка със задължението за ротация на основния партньор по одита (вж. параграф 4 по-долу) ЕИСК предлага периодът за задължително повторно обявяване на търг също да бъде седем години. Съществува полемика дали натовареният ЗО би трябвало да има фиксиран период на възлагане от седем години. В много държави членки ЗО се определя наново всяка година и в регламента следва да се предвиди възможността да продължи да се прилага тази практика. В съответствие с това следва да съществува гъвкавост в рамките на периода от седем години, но задължителното повторно обявяване на търг би трябвало да бъде изисквано след непрекъснат период на възлагане от седем години. ЕИСК подчертава, че при задължително повторно обявяване на търг процедурите трябва да бъдат прозрачни и че в случай на кредитна институция, компетентният орган трябва да одобри резултата.

4. *Основният(ите) партньор(и) по одита, отговорен(и) за извършване на задължителен одит, прекратява(т) участието си в задължителния одит на одитираното предприятие след период от седем години. ЗО установяват подходящ поетапен ротационен механизъм по отношение на най-старшите служители.*

4.18.3 Тази ротация се подкрепя в СЗК на ЕИСК, но решение за поетапната ротация на останалите служители трябва да се взема от задължителния одитор.

4.19 **Член 34 - Уволнение и подаване на оставка от задължителни одитори**

ДЯЛ IV: НАБЛЮДЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ НА ОДИТОРИТЕ И ОДИТОРСКИТЕ ДРУЖЕСТВА, ИЗВЪРШВАЩИ ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ОДИТ НА ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

ГЛАВА I: Компетентни органи

4.20 **Членове 35-39**

4.20.1 ЕИСК подкрепя разпоредбите, свързани с компетентните органи.

ГЛАВА II: Гарантиране на качеството, разследване, наблюдение на пазара, планиране на действия при непредвидени ситуации и прозрачност на дейността на компетентните органи

4.21 **Членове 40-44**

Задачите на компетентните органи включват:

- проверки на гарантирането на качеството на извършените задължителни одити;*
- разследване с цел откриване, коригиране и предотвратяване на неправилно извършени задължителни одити;*

- *наблюдаване на развитието на пазара за предоставяне на услуги, свързани със задължителния одит;*
- *редовно проследяване на възможни заплахи за непрекъснатостта на операциите на големите одиторски дружества, включително рисковите, дължащи се на високата концентрация, и изискване от големите одиторски дружества да приемат планове за действия при извънредни ситуации, за да се справят с такива заплахи.*

4.21.1 Предложението компетентните органи да работят с най-големите фирми във всяка юрисдикция при разработването на плановете за действие в непредвидени ситуации е в съответствие със СЗК на ЕИСК.

ГЛАВА III: Сътрудничество между компетентните органи и връзки с европейски надзорни органи

4.22 Членове 45-56

а) С регламента се изисква сътрудничеството на равнището на ЕС между компетентните органи да се извършва в рамките на ЕОЦКП, като по този начин ще се замести сегашният механизъм за сътрудничество под егидата на Европейската група на представителите на органите за надзор върху одиторите (ЕГАОВ).

ЕОЦКП следва да изготви насоки по няколко въпроса: например относно съдържанието и представянето пред одиторския комитет на одиторския доклад и допълнителния доклад, относно надзорната дейност на одиторския комитет или провеждането на проверки за гарантиране на качеството.

б) Под покровителството на ЕОЦКП трябва да се въведе „доброволно“ общоевропейско сертифициране на качеството на одита, за да се подобри публичното представяне, признанието и репутацията на всички одиторски дружества, които имат капацитета да провеждат одити на ПОИ с високо качество.

4.22.1 ЕИСК подкрепя това предложение.

ГЛАВА IV: Сътрудничество с одитори на трета държава и с международни организации и органи

4.23 Членове 57-60

Компетентните органи и ЕОЦКП могат да сключват споразумения за сътрудничество, предвиждащи обмен на информация с компетентните органи на трети държави, само ако предаваната информация е предмет на гаранции за професионална тайна и при условие че се спазват правилата за защита на данните.

4.23.1 ЕИСК подкрепя предложенията в глава IV.

ДЯЛ V: АДМИНИСТРАТИВНИ САНКЦИИ И МЕРКИ

4.24 Член 61 - Административни санкции и мерки

4.25 Член 62 – Правомощия за налагане на санкции

1. *Настоящият член се прилага във връзка с посочените в приложението нарушения на разпоредбите на настоящия регламент.*
2. *Компетентните органи разполагат с правомощия да налагат най-малко следните административни мерки и санкции:*
 - б) *публично изявление, което посочва отговорното лице и характера на нарушението, публикувано на уебсайта на компетентните органи;*
 - е) *имуществени административни санкции, възлизащи до двойния размер на реализираната печалба или нереализираната загуба вследствие на нарушението;*
 - ж) *за физически лица: имуществени административни санкции в размер до 5 000 000 евро;*
 - з) *по отношение на юридическо лице, имуществена санкция в размер до 10 % от общия годишен оборот през предходната стопанска година;*

4.26 Член 63 - Ефективно налагане на санкции

1. *При определяне на вида на административните санкции и мерки компетентните органи вземат предвид всички съответни обстоятелства, включително:*
 - а) *тежестта и продължителността на нарушението;*
 - б) *степената на отговорност на отговорното лице;*
 - в) *финансовото състояние на отговорното лице*
 - г) *размера на реализираните печалби или нереализираните загуби.*

4.27 Член 64 - Публикуване на санкции и мерки

Всяка административна мярка или санкция, наложена за нарушение на настоящия регламент, се публикува своевременно, като оповестената информация трябва да разкрива поне вида и естеството на нарушението и самоличността на отговорните лица, освен ако това оповестяване би застрашило сериозно стабилността на финансовите пазари.

4.28 Член 65 - Обжалване

4.29 **Член 66 - Сигнализиране за нарушения**

4.29.1 В своето СЗК ЕИСК предвиждаше установяването на професионален дисциплинарен орган във всяка държава членка. Комитетът подкрепя тези предложения. Всъщност тези предложения позволяват да се назовават и порицават отговорните за случаи на нарушения.

ДЯЛ VI: ДЕЛЕГИРАНИ АКТОВЕ, ДОКЛАДВАНЕ И ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

4.30 **Членове 68-72**

4.30.1 Предвижда се преходен режим за влизането в сила на задължението за ротация на одиторските дружества, задължението за организиране на процедура за подбор на одиторско дружество и създаването на одиторски дружества, които предоставят само одиторски услуги.

4.31 **ПРИЛОЖЕНИЕ I: Нарушения от задължителни одитори или основните партньори по одита**

Обхванатите нарушения са главно от процедурно и административно естество, свързани с: конфликт на интереси, организационни или оперативни изисквания, извършването на задължителен одит, докладване на одита, разпоредби за оповестяване, назначаването на задължителни одитори или одиторски дружества от страна на предприятия от обществен интерес и гарантиране на качеството. Не е ясно по какъв начин ще се третира грешка на одитора (като неотдавнашния пропуск да се установи злоупотребата на JP Morgan с финансите на клиент) в съответствие с тези разпоредби.

4.32 **ПРИЛОЖЕНИЕ II: Нарушения от страна на ПОИ**

Тези нарушения са свързани с назначаване на задължителни одитори или одиторски дружества.

Брюксел, 26 април 2012 г.

Председател
на Европейския икономически
и социален комитет

Staffan Nilsson

NB: Следва приложение.

**ПРИЛОЖЕНИЕ
КЪМ СТАНОВИЩЕТО**

на

Европейския икономически и социален комитет

Следният параграф от становището на специализираната секция беше променен в полза на приетото от Асамблеята изменение и получи повече от една четвърт от подадените гласове (член 54, параграф 4 от Правилника за дейността):

Параграф 3.1.8

„Нови правила относно компетентните органи:

„ЕИСК подкрепя установяването на компетентните власти на държавите членки като независими национални регулатори и надзорни органи и национални партньори на ЕОЦКП. Въпреки това, в случаите, когато компетентните независими одиторски надзорни органи вече функционират добре в държавите членки, ЕИСК би желал тези органи да бъдат включени в новата надзорна рамка, а не да бъдат изключвани от нея.“

Резултат от гласуването на изменението

Гласове „за“:	88
Гласове „против“:	60
Гласове „въздържал се“:	37
